

Generalul care a eliberat Careiul, asasinat de ruși în Ungaria

PAGINA 3

100 de ani de la primele alegeri parlamentare din România Mare

În noiembrie se implinesc 100 de ani de la organizarea primelor alegeri parlamentare din provinciile românești reunite. Candidații pentru un post în Adunarea Deputaților trebuiau să îndeplinească următoarele condiții: să fie cetățean român; să dețină exercițiul drepturilor civile și politice; să aibă vârsta minimă de 25 de ani; să aibă domiciliul real în una din comunele României reîntregite. La 21 octombrie 1919, președintele Consiliului Dirigent, Iuliu Maniu, a candidat pentru un loc de deputat. În imagine, declarația notarială prevăzută de decretul-lege electorală de-

pusă de Maniu. *Arhivele Naționale, fond Ministerul Justiției, Comisia Centrală Electorală, dosar 1/1919, f. 31*

Un aspect important în organizarea alegerilor parlamentare din noiembrie 1919 l-a constituit informarea alegătorilor din provinciile reunite cu Vechiul Regat atât în limba română, cât și în limbile minorităților. Această informare era utilă și pentru că o bună parte din electorat își exercita pentru prima dată dreptul la vot. Vedem în imaginea alăturată un Afiș de informare privind organizarea scrutinului în Basarabia, în limba rusă, document păstrat la Arhivele Naționale.

Arhivele Naționale, fond Ministerul Justiției, Comisia Centrală Electorală, dosar 70/1919, f. 94

220 de ani de la nașterea lui Petrache Poenaru, inventatorul stiloului

A fost un strălucit pedagog, ctitor al școlii românești, luptător pentru dreptate socială și națională

PAGINA 6

O sătmăreancă descrie Expoziția Mondială de la Paris

Expoziția Universală de la Paris s-a desfășurat în perioada 15 aprilie - 12 noiembrie 1900. Cunoscută și ca Expoziția Mondială de la Paris (în franceză Exposition universelle de 1900) a fost o manifestare emblematică a perioadei Belle Époque. Ungaria a avut un pavilion grandios. Sătmărenii au fost invitați prin intermediul presei vremii să participe la marea expoziție. Elevii au beneficiat de reducere la biletele de tren.

Continuare în pagina 2

Potir aurit, secolul XV, expus în Pavilionul Ungariei

În weekend trecem la ora de iarnă

În ultimul weekend din luna octombrie, mai exact în noaptea de 26 spre 27 octombrie, România trece la ora de iarnă. Astfel ora se dă înapoi, ora 4:00 va deveni ora 3:00, deci vom dormi mai mult cu o oră.

Toate trenurile de călători care au ora de plecare din stațiile de formare după ora 4 AM vor pleca la orele din Mersul de tren în vigoare, respectând ora Europei Orientale. Trenurile de călători aflate în circulație după ora 4 AM, ora oficială de vară, vor opri în stațiile din parcurs stabilite, unde vor staționa până la ora de plecare din orarul în vigoare după noua oră a Europei Orientale, iar trenurile care mai au de parcurs o distanță scurtă până la stația finală își vor continua mersul până la destinație.

Duminică, 27 octombrie, va fi cea mai lungă zi din an: 25 de ore. România a aderat pentru prima dată la ora de vară în anul 1932. Parlamentul European a votat în martie 2019 pentru a se renunța la ora de vară, la nivelul Uniunii Europene. Măsura va intra în vigoare în anul 2021.

Ana Holdiș-Pop: povestea unei voci din Zona Codrului

PAGINA 5

Poziția picioarelor trădează gradul tău de relaxare

PAGINA 7

Două filme românești de ultimă oră

PAGINA 4

Armura contelui Zrinyi, datată din anii 1550-1560, expusă în Pavilionul Ungariei la Expoziția din Paris. Catalog din "Biblioteca Petru Bran-dr. Vasile Lucaciu"

Circulația trenurilor în perioada recoltării strugurilor

Circulația trenurilor de interes local în perioada recoltării strugurilor pe ruta Satu Mare - Arduș până la Vii. În zilele de 10., 11., 12., 13. și 14. ale lunii curente: pornire de la capul podului din Satu Mare dimineața la orele: 3.25, 5.25, 9.06, 12.17. După masa la orele: 2.52, 5.32, seara la 8.15. Către Satu Mare: de la piața din Vii: dimineața la orele 6.42, 10.39, după masa la 1.40, 3.00, seara la 7.00, 9.06 și 9.36. În mersul trenurilor până la Arduș nu intervine nicio schimbare.

În atenția fiscalului

În urma unor sesizări multiple so-site la noi, atragem atenția direcției fiscale că comercianții locali de tutun și de timbre își țin închise prăvăliile în zilele de sămbătă și de sărbători, și în acest fel ei nu-și îndeplinesc obligațiile privind desfacerea timbrei și a tutunului. Până când direcția fiscală și-a avut sediul în orașul nostru, astfel de abateri nu s-au constatat, pentru că este vorba aici chiar de niște abateri.

Femeie cu pistol

Soția lui Veres György este o femeie puternică, ea putând mânui nu doar lingura de lemn și oalele de lut, dar și pistolul cu 6 cartușe. Da, oare câte femei se găsesc în Satu Mare care pot mânui pistolul și care îl îndreaptă către propriul soț? Tocmai așa s-a întâmplat acel caz aproape de doliu, când domnul Veres a mers acasă pilit în locuința de pe strada Mátyás Király (Corvinilor), iar femeia l-a certat pentru această chestiune. Lecția primită i s-a părut cam lungă soțului, care și-a pierdut răbdările, și-a învârtit un pic soția și a lovit-o de vreo câteva ori. Femeia curajoasă a scos pistolul din locul lui ascuns și a țintit tocmai nasul lui Veres. Acesta a avut noroc pentru că s-a ghemuit și astfel femeia a nimerit doar degetul lui mare de la mâna dreaptă. La poliție, cei doi s-au întâlnit din nou, unde arma a fost confiscată iar ei s-au împăcat pe loc.

Incendiu la cazarma de pompieri din Baia Mare

Cazarma de pompieri din Baia Mare a ars din nou în curs de câteva săptămâni. După primul incendiu, cazarma a fost refăcută, iar acum, așa cum am fost informați, a ars din nou fără ca încercările de salvare să fi avut vreun rezultat.

(Szamos, 7 octombrie 1900)

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

Director general - D. Păcuraru

Director editor: Ilie Sălceanu

Redactor șef

suplimentare - Adriana Zaharia
(Informația Zilei de Duminică și Sănătate și Frumusețe, Informația TV)

Redacția Satu Mare:

str. Mircea cel Bătrân nr. 15

Satu Mare, cod 440012

Telefon: 0261-767300

e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

O sătmăreancă descrie Expoziția Mondială de la Paris

Urmare din Pagina 1

În numărul de astăzi vă prezentăm impresiile unei doamne din Satu Mare, soția lui Buday Sándor, publicate în Szamos, ediția din 18 octombrie 1900. Articolul de fond cu titlul „Arta din provincie” subliniază importanța artei, această floare a culturii. Promovarea artei, scrie autorul, trebuie să depășească granițele capitalei și să ajungă în provincie. Revenind la Expoziția de la Paris, organizatorii Pavilionului Ungariei au editat un catalog cu descrierea tematicilor și obiectelor expuse. Un exemplar original din acest catalog se găsește în Biblioteca Petru Bran - dr. Vasile Lucaciu, din Casa Ferentiu.

Arta din provincie

Vântul bate către noi dinspre îndepărtatul Vest și ne aduce cultul ideilor noi. Credem că este vorba de suflul secolului XX care, chiar dacă încet, dar totuși își găsește locul în inimi pe care le învață la dragostea față de tot ce este frumos, nobil adică artă. Marile țări de cultură din vest, care au o artă bazată pe niște vechi tradiții, s-au apucat recent cu forțe mai mari să răspândească și mai intens dragostea adevărată și sinceră față de artă și să-i facă loc în fiecare vatră de familie. Și la noi au fost demarate niște acțiuni similare. Omenii își dau seama că întreaga noastră cultură rămâne cu niște lacune până când nu vom aprecia și noi arta, această floare a culturii.

În chestiunea reformelor suntem bineînțeles abia la începutul începutului. Promovarea artei nu trebuie să se limiteze asupra capitalei, ci acest program trebuie să aibă în vedere mai ales provincia. Pentru că, da, există interes și în provincie față de creațiile artistice, dar acest interes trebuie trezit. Artiștii noștri au demonstrat deja că neamul maghiar este apt pentru artă și că este capabil să producă lucruri de prim rang în fiecare ramură a artei. (...) Prin forța artei putem trezi puterea culturală a națiunii dintr-un somn de secole și astfel se vor trezi și niște forțe noi în societatea maghiară. Putem astfel să eliminăm plăgile egoismului și intereselor materiale dure și putem implementa în locul acestora entuziasmul pentru artă. Acest entuziasm ne învață la dragoste și altruism. El va dărâma idolul intereselor conduse de niște țeluri materiale și oferă în locul acestuia cultul frumosului și al idealurilor.

Arta are, pe lângă plăcerile estetice oferite și o importanță socială, pentru că ea curăță concepțiile sociale, ea face ca lupta cruntă pentru existență să fie mai suportabilă. Prin roua artei, omenirea ostentivă în munca ei eternă și avea parte de un pic de repaus, iar inima ei va fi mai nobilă prin frumusețile artei. Arta trezește solidaritatea între oameni. Și oare unde este mai mare nevoie de așa ceva decât în societatea maghiară sfărâmată?

Deci, publicul din provincie trebuie cucerit pentru artă. Acea acțiune care s-a angajat la această sarcină, are deja rezultate frumoase. Mai multe centre culturale au organizat deja expoziții reușite, iar cele mai frumoase rezultate au fost obținute la Szeged, unde s-a înființat deja și o asociație a artiștilor. Noi credem că prin popularizarea acestei idei nu este departe vremea când vom avea ocazia să ne delectăm și la Satu Mare cu fructele artei. Să rămână Budapesta centrul artei, așa cum a fost ea și până acum, însă

trebuie să înființăm și în provincie niște centre ale artei.

Trebuie să mărturisim că publicul nostru nu cunoaște arta noastră plastică, citește în cel mai bun caz în ziare despre ea. Numai de dragul artei nu prea merge nimeni la Budapesta, și din această cauză artiștii maghiari buni trebuie să se depulseze în provincie. (...) Însă dacă și în societatea din provincie se va trezi entuziasmul spontan față de artă, și dacă ea va avea în sânge susținerea ei, atunci arta noastră - care de altfel nu este ferită de niște influențe străine - va primi o forță vitală proaspătă și ea va dezvolta cât de repede caracterul național propriu.

Scrisoare de la expoziția mondială de la Paris

(Paris, Palatul Trocadero, 21.09.1900)

Vedem aici un tablou superb de Berleynet cu Diana făcând baie. În adâncul unei peșteri, unde abia ajunge ceva lumină, zeița șede fără haine pe un taburet scund, și o nimfă, la fel fără haine, tocmai se pregătește să-i spele zeitei piciorul stâng. O altă nimfă cu un veșmânt verzui minunat, vrea să acopere zeita cu un vâl alb. O fântână arteziană și niște haine aruncate la pământ întregesc tabloul. Capul Dianei fin și extrem de frumos. Pe acest tablou, liniile trupului feminin au o frumusețe clasică, și întreg tabloul este o lucrare de bravură. Tabloul lui Velaynier prezintă două mori de apă. În jur copaci și mocirle, umbra apei și cea a copacilor. Luciul apei și perspectiva naturală și minunată, atmosfera întreagă sunt pictate cu o virtuozitate, încât ochiul nostru se întoarce repetat asupra tabloului, pe care criticii de artă de aici îl consideră între cele mai reușite. Tot de artistul de mai sus este aici încă un peisaj de capodoperă cu titlul „În pădure”. Maestrul redă prin acest tablou de mari dimensiuni impresiile sale din natură, unde parcă auzim zumzetul copacilor și ne putem adânci în îndepărtările secrete ale pădurii, iar frumusețea mânării luminii are un efect de entuziasm asupra noastră.

Este foarte frumoasă iarba în soare pe tabloul aceluiași maestru cu titlul „În primăvară”, la fel și efectul plastic al figurilor umane care se văd. Tabloul lui Ornyate, care are ca subiect întâlnirea lui David cu Abigail, și-a găsit deja și un cumpărător, în ciuda prețului piperat (40 mii de franci), în persoana unui yankee american. Lângă acest tablou vedem o pictură cu o tematică militară fină al lui Abreille: „În avangardă”. În jurul unui deal mai mic se văd culcați cinci husari francezi, în timp ce caii lor cu șaua pe spate pasc în apropiere. Este un tablou cu o execuție de maestru. Tabloul lui Maleyre Friante cu titlul „Îndoliații” este la fel unul care stârnește un mare interes. O familie în doliu se întoarce din cimitir, făcând pe drum un cerșetor bătrân, pe față căruia mizeria și lipsurile au gravat niște riduri adânci. Ei, care acum au predat pământului poate cea mai mare comoară a lor, au simțit o milă față de acest om sărac și neputincios și îl ajută cu ceva ofrandă. Din tabloul acesta excelent emană o intimitate care ne cade bine și ne dăm seama, că aceia care nu trec nepăsători cu vederea asupra suferinței altora nici atunci când își au doliul lor propriu, sunt niște oameni buni.

Și sculptura este prezentată aici la fel, atât piesele de la expozițiile colective cât și lucrările individuale fiind toate niște creații extraordinare, și fiecare arată în

mod clar progresul enorm făcut de această ramură a artei. Cea mai mare operă din hala dedicată sculpturii este „Poto-pul” de Puget, care arată o imensă figură de bărbat, care s-a refugiat din fața popoului nimicitor pe un dâmb. El își ridică cu ambele brațe cea mai mare comoară a lui: femeia. Pieptul gâfâind și trăsăturile disperate ale bărbatului arată că el este către sfârșitul puterilor. Și acum apare un nou dușman. Din valurile apelor dezlănțuite se ridică un leu, care consideră la fel dâmbul respectiv ca fiind o scăpare pentru el, și cu capul înainte, cu ghiarele lui înfipte în pământ își trage corpul elastic sus pe această bucată de pământ uscat. Acest atac neașteptat derutează marea figură a bărbatului. El nu se poate angaja la luptă cu acest animal sălbatic, pentru că ține sus cu ambele brațe femeia. Deja vedem cum el cade în adâncuri, și se scufundă în valurile apei. Existența lui mai are câteva minute. Această idee este o tragedie transformată în piatră. Puget este una din mândriile naționale ale francezilor. Ei îl numesc „un Rubens al sculpturii”. Odată, un client arhibogat al lui, unul dintre regii banilor de acum, nu a transferat banii pentru o statuie deja comandată, după care Puget a vrut să distrugă statuia respectivă excelentă, dar cumpărătorul, aflând această intenție a artistului a plătit suma pretinsă, comentând: „este vorba de o sumă foarte mare, egală cu salariul pe un an întreg al unui general”. La care artistul a răspuns mândru: „În armată sunt mulți ofițeri, care pot deveni generali, însă există numai un singur Puget în Franța”.

Stă în fața noastră un grup, toate treptele scării sunt formate din corpuri umane. Sus, o figură de bărbat șede și se uită cu superioritate asupra mulțimii de jos, care este taburetul de sub picioarele lui. Lângă el o figură feminină, cu o frumusețe deosebită, un duh rău al domnitorilor, un obiect încorporat al plăcerilor. În fața lui se închină, stă pe genunchi armata lingăilor. Totodată, din spate se apropie pericolul. Un adversar a urcat la înălțime și vrea să arunce în jos pe cel care îi stă în cale. Și mulțimea sub acest grup se zvrăcolește, se sfârtecă, din ochii căreia reiese un singur gând: „sus, la înălțime!” Cel mai îndemânatic este acel grup, care prinde mâna iubitei domnitorului, ea vrea să se urce, formând un lanț. Rubedeniile, probabil. Morala este dată de acel filosof, care stă culcat la pământ la marginea scenei și râde de prostia oamenilor.

O sculptură la fel de frumoasă este cea a lui Pauvet făcută despre pictorița Sirami Elisabeta, care a fost singura fiică de o frumusețe extraordinară a lui Andreas Sirami, un discipol al lui Giudo Reni, și care a murit la vârsta abia de douăzeci de ani din cauza unei otrăvire pe care i-a administrat-o un admirator refuzat al ei într-o ceașcă de ceai.

Sunt pline halele elegante de sculptură cu niște creații excelente, și în șirul fără sfârșit ale publicului se găsesc artiști, comercianți de opere artistice, ziariști și critici de artă din toate colțurile lumii. Însă sculpturile expuse chiar fac de înțeles succesul autorilor, pentru că inimile care se încălzesc la artă, au cu ce să se delecteze aici. O statuie remarcabilă prin-

te altele este și „Iarna și primăvara” de Leydens. În această operă de artă cu două figuri, un bunic îmbătrânit își învață nepoțelul de un an să umble, și ei, sprijinându-se reciproc, fac foarte greu niște pași. Direcția imprecisă a privirii și a picioarelor este reprodusă într-un mod demn de un maestru. Nimeni dintre vizitatori nu trece cu vederea această operă de excepție, care este una dintre piesele cele mai atrăgătoare ale acestei expoziții, atmosfera și adevărul pe care maestrul explică prin această lucrare a lui cu o mare cunoaștere a fenomenului, are parte de un succes deosebit.

De un mare succes a avut parte și statuia lui cu titlul „O fetiță în doliu”, în ai cărei ochi frumoși strălucește o lumină melancolică și ale cărei degete fine se joacă inconștient cu un boboc de trandafir alb. Oare la cine se gândește ea? Oare pentru cine poartă doliu această fată frumoasă? Aceste întrebări se ivesc în noi fără să vrem, atât de reușit este mesajul acestei statui excelente. Lângă această statuie este expusă statuia în mărime naturală a unui băiat tânăr cu titlul „Vânzătorul de portocale” de același maestru. Părul lung și creț al băiatului se lasă jos pe fruntea lui, ochii lui mari și frumoși privesc inocent în jur, iar buzele lui parcă spun: „vedeți și cumpărați”. Este vorba de o creație executată în mod admirabil, și această statuie își laudă creatorul care poate da un conținut de idei și o frumusețe și celei mai simple creație de-a lui.

Se vede că operele francezilor sunt reprezentate într-un număr surprinzător de mare și cu o forță deosebită la această expoziție, și fiecare a avut un succes total din partea publicului priceput în chestiunile artei. Ieșind din pavilionul artelor frumoase, am intrat în pavilionul mașinilor, unde este o larmă atât de mare ca în imperiul lui Lucifer. Am văzut acolo o migrație de oameni cum a fost probabil în epoca lui Attila. Fiecare mașină a fost în funcțiune fără pauză.

Și viața muzicală este una foarte vie la această expoziție în sala mare a Palatului Trocadero unde încap 45 de mii de oameni. Orchestre înzestrate cu tot felul de instrumente au prezentat folosirea acestora în practică într-un concert. Însă cele mai frumoase armonii plăcute urechilor noastre au fost intonate de orchestrele noastre maghiare iubite, în șase pavilioane, cântând zi de zi până la orele 3 dimineața spre deliciul tuturor națiunilor. Chiar și sângele rece al englezilor serios și încălzeste la auzul interpretării cu foc de către ai noștri, englezi care au cerut bis după câte un ciardaș de foc sau după câte un cântec trist. Și stomacul omului are niște pretenții legitime. Putem alege aici între diferitele restaurante ale diverselor nații, bine aprovizionate și înzestrate excelent. Însă noi suntem atrași înainte de toate de restaurantele maghiare, unde pe lângă consumarea bunului papricaș sau a unui crap cu smântână dar și mai mult a unui pui umplut, credem pe o perioadă scurtă că inhalăm aerul dulce al patriei pe lângă muzica țigănească.

Soția lui Buday Sándor
(Szamos, 18 octombrie 1900)
Traducere Veres Istvan

25 octombrie 1944 - 25 octombrie 2019

75 de ani de la eliberarea ultimei brazde

ISTORIE

Generalul care a eliberat Careiul a fost asasinat de ruși în Ungaria

Generalul Avramescu trebuia să fie prim-ministru în locul lui Petru Groza. Fiica lui s-a sinucis în 6 martie 1945, ziua în care s-a instaurat guvernul bolșevic

Anul acesta, pe 25 octombrie, s-au împlinit 75 de ani de la eliberarea Careiului. În numărul de astăzi vă prezentăm povestea generalului Gheorghe Avramescu, cel care a condus campania de eliberare a Transilvaniei. Acuzat de sovietici că urma să înfăptuiască un "23 august pe invers" și să dezerteze împreună cu întreaga sa armată, generalul Gheorghe Avramescu a fost arestat și ucis în Ungaria, în 3 martie 1945.

Suspiciunile sovieticilor de trădare au fost întărite de trecerea de partea nemților a ginerelui său. Ilie Vlad Sturdza, cunoscut membru al mișcării legionare, a dezertat prin sectorul de front comandat de Gheorghe Avramescu. Ilie Vlad Sturdza este tatăl lui Paltin Sturdza, anchetat de DNA în anul 2014. Mama lui Paltin Sturdza, Felicia, s-a sinucis în aceeași zi în care a fost instalat guvernul Petru Groza. Se pare că Avramescu urma să fie numit premier de către Regele Mihai I.

Date biografice

Gheorghe Avramescu se naște la 26 ianuarie 1884, în Botoșani, într-o familie modestă de țărani. Asemeni alor tineri din epoca sa, Gheorghe alege cariera militară. Între anii 1906-1908 urmează Școala de Ofițeri de Infanterie din București. După finalizarea cursurilor Școlii Speciale de Infanterie în anul 1911, este promovat locotenent și încadrat în Regimentul 38 Infanterie "Neagoe Basarab" dislocat la Brăila. În februarie 1913, se căsătorește cu Adela Gologan. Participă la campania din Bulgaria, din anul 1913. În același an urmează cursurile Școlii Superioare de Război. În timpul Primului Război Mondial Gheorghe Avramescu este promovat căpitan. Se distinge în bătălia pentru București între 16/29 noiembrie - 20 noiembrie/3 decembrie 1916, iar apoi în timpul retragerii în Moldova la Urziceni, Glodeanu Sărat și Pogoanele. La începutul anului 1917, este decorat cu Ordinul Steaua României în grad de Cavaler cu panglica de Virtute Militară. La parte la luptele de la Mărășești în calitate de comandant de batalion, iar din septembrie este promovat la gradul de maior. Primește Coroana României clasa Ofițer cu panglica de Virtute Militară. În februarie 1918, este mutat la statul major al Diviziei 1 Vânători ca șef al Biroului Mobilizare și Organizare, deși a absolvit doar un an la Școala Superioară de Război. Rămâne în această funcție până la 1/14 octombrie 1918, când este trimis să-și continue studiile la Școala Superioară de Război pe care, le întrerupe după 4 săptămâni. Maiorul Avramescu este numit șef al Biroului de Informații al Corpului 3 Armată.

După finalizarea campaniei din Ungaria, în 1919, revine la Școala Superioară de Război, pe care a absolvit-o în 1920 pe locul doi. În 1923 este promovat locotenent colonel și numit șef de stat major al Diviziei 10 Infanterie. Va deține această funcție până în martie 1929, când va fi înaintat în grad și va primi comanda Regimentului 38 Infanterie din Brăila, vechea sa unitate. Avramescu a fost apoi mutat în octombrie 1932 la Marele Stat Major, unde a îndeplinit funcția de șef al Biroului 6 Transport. În 8 iunie 1940 este înaintat în gradul de general de divizie.

Generalul Avramescu, al doilea din stânga, în mijlocul ofițerilor și soldaților

În anii celui de-Al Doilea Război Mondial, cariera lui Gheorghe Avramescu cunoaște o ascensiune. A îndeplinit funcțiile de șef al Corpului de vânători de munte, pe frontul de est, și de comandat al Armatei a IV-a, pe frontul de vest. Participă la ofensiva din Bucovina de Nord din iulie 1941. Primește Ordinul Mihai Viteazul clasa a III-a și Crucea de Fier clasele a II-a și I. Ajunge în nordul Crimeei, unde este implicat în Bătălia de la Marea de Azov, trupele sale având o importanță contribuție la înfrângerea Armatei 9 și 18 sovietice. Pe 31 august 1944 a preluat comanda Armatei a IV-a, pe care a condus-o în timpul campaniei din Transilvania și care a eliberat în 25 octombrie 1944 Carei, ultima localitate românească sub stăpânire ungară.

După finalizarea războiului, generalul Avramescu urma să joace un rol important. Înainte ca Petru Groza să fie numit prim-ministru (6 martie 1945), în presa vremii au fost vehiculate numele mai multor potențiali premieri. Printre aceștia se numără Savel Rădulescu, Barbu Știrbey și generalul Gheorghe Avramescu.

În vizorul Siguranței, din anul 1943

Gheorghe Avramescu a intrat în vizorul Siguranței încă în anul 1943 când pe numele generalului s-a deschis un dosar de urmărire informativă. Motivul supravegherii generalului pare a fi atitudinea "suspectă" a acestuia, mărturie colectate din rândul soldaților și ofițerilor întorși de pe front. Aceștia relatau că generalul îi protejează pe bolșevici și face "chiar propagandă" că noi nu voim să luptăm contra lor", așa cum reiese din nota informativă din 23 septembrie 1943, dar și faptul că "bolșevicii au aruncat manifeste prin care au mulțumit Dl. G-ral Avramescu pentru purtarea față de populația rusească". Suspiciunea față de general a fost întărită și de mulțumirile aduse acestuia de secția română a postului Radio Moscova "pentru felul cum a tratat populația sovietică", mulțumiri care au provocat vii comentarii în cercurile democratice, după cum rezultă

dintr-o altă notă (28 septembrie 1943). Această notă redă și opinia lui Iuliu Maniu despre Avramescu, și anume că "gen. Avramescu se desenează cel puțin ca omul tratativelor cu rușii". În dosar mai există o notă din care reiese că generalul a avut în noiembrie 1943 o întâlnire la Sibiu cu "Petru Groza", la care, alături de cei doi, au mai participat "avocatul Negrea și un comerciant cu numele de Miron", fără a se arăta în notă discuțiile dintre aceștia. Probabil Petru Groza este viitorul prim-ministru procomunist Petru Groza. Un alt document prezintă declarațiile fostului deputat liberal Petre Ghiață, declarații făcute în cercul lui de prieteni, și anume că după război "nu va mai putea fi folosit la guvernare nici partidul liberal, nici partidul național țărănesc - cu atât mai puțin mișcarea legionară ori mișcarea cuzistă, care nu mai sunt în stare să aducă ceva nou ori să rezolve problemele vitale ale țării". Apropierea lui Petre Ghiață erau de părere, "probabil cu asentimentul său", după cum se arată în notă, că după încheierea păcii va fi nevoie "de organizarea tuturor luptătorilor, cari să formeze o mare mișcare și care să fie condusă de un general viteaz, cum ar fi de exemplu generalul Avramescu". Alte documente din dosarul informativ redau "zvonurile" lansate de "cercurile politice interesante" și anume că în fruntea ministerului de război urma să fie numit Avramescu. Documentele existente în dosar indică și "satisfacția" produsă în cercurile politice și cele militare de înaintarea lui Avramescu la gradul de general de armată. În acestea se insistă asupra simpatiei de care se bucura Avramescu în rândurile aliaților: "Aceste cercuri politice și militare spun, că Dl. General de Armată Gh. Avramescu se bucură nu numai în țară de simpatie și încredere, și chiar în țările aliate și se crede că Domnia Sa va avea de jucat roluri importante în actuala situație a țării noastre".

Arestarea și moartea generalului

În ultima parte a războiului, în cadrul colaborării cu Armata Roșie, Armata

Română a avut numeroase probleme. Generalul Avramescu a protestat de multe ori împotriva proastei aprovizionări a trupelor aflate în subordinea sa. La 2 martie 1945, generalul Gheorghe Avramescu și generalul Nicolae Dragomir au fost chemați la comandamentul Armatei 4 sovietice în orașul slovac Divin, pentru a expune situația Armatei a IV-a române. După o oră, ofițerii care i-au însoțit au fost înștiințați că Avramescu și Dragomir au plecat cu generalul Filip Fedorovici Jmacenko la punctul de comandă al Frontului 2 ucrainean, din ordinul mareșalului Malinovski. În realitate, cei doi generali au fost arestați. Pe 3 martie 1945, soția generalului Avramescu, Adela, și fiica sa Felicia, mama lui Paltin Sturdza care avea atunci 11 luni, au fost arestate și trimise în Siberia. Felicia s-a sinucis trei zile mai târziu, iar Adela s-a întors în România în anul 1956. Autoritățile române s-au adresat Tribunalului Suprem al URSS și au aflat că generalul Gheorghe Avramescu murise pe 3 martie 1945, lângă orașul Jászberény, în urma unui atac al unui avion asupra mașinii. A fost înmormântat la Budapesta. De fapt este foarte probabil să fi fost executat de NKVD, deoarece, în mod cu totul ciudat, mașina sa a fost lovită de un singur glonț, care l-a nimerit și ucis pe generalul Avramescu.

În 23 octombrie 2000, trupul generalului a fost adus în țară și înmormântat în Cimitirul Militar din Cluj. Batalionul 24 Vânători de Munte poartă numele onorific General Gheorghe Avramescu. Teza despre presupusa sa intenție de a dezerta împreună cu întreaga sa armată, așa cum îl suspectau sovieticii, rămâne pentru unii istorici deschisă.

Surse

<https://www.iicr.ro/controversata-moarte-a-generalului-de-armata-gheorghe-avramescu-3-martie-1945/>
www.worldwar2.ro
ACNSAS, fond Documentar, dosar 8865, vol. 1, dosar 15110.
Idem, fond Informativ, dosar I 210768. și dosar 211951.
Alexandru Dușu, Florica Dobre, *Drama generalilor români*, Editura Enciclopedică, București, 1997.

Colonel (r) Vasile Rus despre Ziua Armatei Române

Redăm mai jos un fragment din Capitolul "Armata României, iubire - credință - jertfă - eroism - victorie" din volumul de evocări, confesiuni și mărturii "Armata în istoria românilor" scrisă de colonel (r) Vasile Rus.

"Ne întoarcem cu recunoștință gândul și inima spre eroii neamului și înălțăm lui Dumnezeu rugă pentru Ostașul nostru de azi și de mâine.

Ziua Armatei Române ne prilejuiește afirmarea unui sfânt adevăr că multimilenara istorie a poporului nostru, profund încercată de frământările și confruntările interstatale europene, și nu numai, a determinat constituirea unei oștiri puternice, scut de pavăză pentru garantarea suveranității teritoriale a țării.

Toate momentele de răscruce în istoria acestui neam dovedesc rolul pe care l-a avut forța înarmată a fiilor meleagurilor mioritice. Armata a avut cea mai mare contribuție la obținerea victoriilor împotriva celor care cu trupe agresoare au invadat vremelnice pământurile carpațo-danubiano-pontice, dând cele mai grele jertfe de sânge pe câmpurile de bătălie.

(...) Sărbătorirea Zilei Armatei Române la 25 Octombrie este legată efectiv și afectiv de Transilvania - leagănul genezei și evoluției poporului român. Reîntregirea graniței de vest a României a constituit singurul obiectiv strategic național realizat de Armata Română în cea de-a doua conflagrație mondială, recunoscut juridic de articolul 2 al Tratatului de pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la 10 februarie 1947. Acest tratat l-a reconfirmat pe cel de la Trianon, din 4 iunie 1920, care este în vigoare și în prezent.

Vor rămâne de-a pururi încrustate în file de istorie și în bătăile inimilor de români înălțătoarele cuvinte din Ordinul General nr. 77 dat în 26 octombrie 1944, semnat de ministrul de război, generalul de armată Mihai Racoviță: "Ardealul sfânt, leagăn scump al românismului, furat printr-un odios dictat, oferit cu generozitate de dictatorii Europei magnaților unguri pentru întregirea latifundiilor lor, a revenit, prin luptă dreaptă și jertfă vrednică, la Patria din care a fost rupt. O graniță blestemată, trasată din ură și răzbumare, a despărțit timp de patru ani părinți de copii și frați de frați, lanțurile robiei au fost rupte, granița fictivă și odioasă a fost trecută într-un iureș..."

(...) Pentru Transilvania noastră dragă au luptat ostași din toate ținuturile românești, înfruntând teama de moarte și focul ucigaș, măsurându-i tăria, pe coate și pe genunchi, pământul îndurerat. În luptele pentru Satu Mare și Carei au participat oltenii Diviziei 11 Infanterie, dobrogenii D. 9 Infanterie, moldovenii D. 21 Infanterie, transilvănenii și bănățenii D. 18 Infanterie, muntenii D. 3 Infanterie, călăreții D. 1 Cavalerie. A fost ca un simbol al unității naționale, ce a caracterizat întotdeauna poporul român.

Când a răsărit soarele în dimineața zilei de 25 Octombrie și a mângâiat Tricolorul românesc înălțat pe cerul de la Carei, s-a luminat istoria noastră. Transilvania era Liberă, România era Liberă, reîntregită în granița ei firească de Vest. Bucuria victoriei a fost nemăsurat de mare, dar nu și deplină, soarta a vrut ca luptele pline de sacrificii din Est să nu readucă la patria mamă pământurile Basarabiei și Bucovinei."

Pe pianistul moscovit Alexei Nabiulin sătmărenii îl cunosc din aparițiile sale alături de orchestră în ultimele două stagii, iar Mihail Agafița aducea cu sine prestigiul unui dirijor care a condus mult timp cea mai importantă orchestră a Republicii Moldova. Ne place să credem că apropierea publicului de adevărata muzică simfonică va continua.

O săptămână muzicală fascinantă la Filarmonică sub semnul lui Ceaikovski

După ce ne-am obișnuit în ultimii ani ca sala Filarmonicii să se umple doar în cazul unor concerte festive sau cu programe care nu prea au legătură cu menirea unei orchestre simfonice (muzică de film, varietăți muzicale), nu vă ascundem surpriza - foarte plăcută - ce am avut-o văzând câtă lume a ales joi seară să asiste la un concert cu un format cât se poate de clasic.

E drept că românii apreciază și gustă muzica rusă, mai ales cea a lui Piotr Ilici Ceaikovski, sentimentală și expansivă cum e ea, și prezența alături de orchestră a unor muzicieni școliti temeinic în tradiția muzicală a Rusiei recomandă acest concert ca un eveniment pe care ți-ar părea rău să-l ratezi chiar dacă nu ești neapărat cel mai avizat meloman. Pe pianistul moscovit Alexei Nabiulin sătmărenii îl cunosc din aparițiile sale alături de orchestră în ultimele două stagii, iar Mihail Agafița aducea cu sine prestigiul unui dirijor care a condus mult timp cea mai importantă orchestră a Republicii Moldova și câțiva ani Filarmonica din Cluj. Dar ne place să credem că apropierea publicului de adevărata muzică sim-

Alexei Nabiulin la pian urmărind virtuozitatea dirijorului Mihail Agafița în Fantezia de concert op. 56

fonică va continua, iar ponderea dintre concertele "serioase" și cele de divertisment se va apropia de normal.

Elegie și elogiu de mare artist

Fantezia de concert op. 56 nu e neapărat o capodoperă, dar permite pia-

nistului să-și etaleze tehnica, mai ales în lunga cadență din prima mișcare, care sună ca un studiu pentru pian solo, iar orchestra are ocazia să exploreze câteva teme zgloabii, dansante, și violoncelul devine partenerul pianului într-un moment de real lirism. Ineditul lucrării și prestația foarte profesionistă a pianistului, secon-

dat de un dirijor atent la țesătura melodică și ritmică, au făcut ca piesa să fie ascultată cu interes și aplaudată sincer.

Dar marele moment al serii de joi a fost Simfonia a șasea, "Patetica". Am mai auzit-o de destule ori, dar acum Agafița a făcut-o să sune de parcă era nou-născută. Toată angoasa chinuitoare a

compozitorului, norii de furtună din prima mișcare, valsul șchiopătat, perturbat de intervențiile neliniștitoare ale suflătorilor, amenințătorul marș din Allegro molto vivace, desenat de dirijor cu mișcări de spadă în mână și o floretă, și dezolarea finalului încheiat în cele ce par ultimele spasme ale vieții au respirat în voie într-o redare profund originală, cu efecte orchestrale neașteptate și bine justificate. "Patetica", numită cu un termen care în rusă înseamnă "pasional", evocă o viață intensă, în bucurii și dureri deopotrivă, așa cum a și fost a lui Ceaikovski, curmată în împrejurări bizare la câteva zile după premiera simfoniei.

O viață plânsă de un foarte tânăr Serghei Rahmaninov, care avea doar 20 de ani când a scris tulburătorul Trio elegiac op. 9 în memoria lui Ceaikovski, prezentat de violonistul Vlad Răceu, pianista Aurelia Vișovan și celistul Octavian Lup luni seară într-o interpretare entuziasmantă, care ar fi păcat să nu fie reținută într-o înregistrare oficială. Pianul poartă muzica înainte, cu patos, iar cordarii îi amplifică sensurile, într-o compoziție ce anunța deja marile reușite de mai târziu ale autorului ei. Programul celor trei, conținând și lucrări de Lipatti și Grieg, a fost prezentat joi seară și clujenilor.

"Monștri" explorează trauma singurătății în doi: o întoarcere a filmului românesc spre cotidian

Cele două zile dedicate filmului românesc la Centrul Cultural "G.M. Zamfirescu" la finalul săptămânii trecute ne-au prilejuit întâlnirea cu un film care ar putea însemna un moment important în evoluția stilului noului cinema românesc. Un film profund, sensibil, îndrăzneț, inovativ în multe privințe, care ar merita o promovare mai intensă, căci se adresează multor cupluri din vremea noastră.

Poate că în calea succesului de public stau însă câțiva factori: titlul "Monștri" nu ni se pare foarte inspirat, faptul că avem o scenă de sex gay (altfel foarte bine gândită și livrată) poate îndepărta multă lume de acest film, iar sunetul suferă în cazul unor condiții de proiecție mai îndepărtate de idealul pe care Marius Olteanu, scenaristul și regizorul aflat la debut, și l-a imaginat. E păcat, pentru că drama singurătății în doi dintr-un cuplu în destrămare e tratată cu multă empatie și grijă, procesul înstrăinării fiind redat minuțios. Cinefilii mai vechi își amintesc poate filmul sovietic "Gară pentru doi". Acest "Monștri" ar putea fi negativul lui.

Ea e Dana. Longilină, finuță, foarte tristă. Bântuie prin București cu un taximetrist pe care-l plătește de cinci ori cât face, doar ca să n-o lase singură. Așteaptă neașteptat, o rezolvare, ceva. Un vecin guraliv ia mașina - nevastă-sa stă să nască. Dana n-are copii. El e Arthur, cutra de bunăică-sa îi zice și Andrei. Băiat bine, din IT, corporatist. Homosexual secret, găsește un tip pe net cu care întâlnirea se dovedește un fiasco, o împreunare nefirească a două angoase. O sună. Ea răspunde în doi peri. Se mută, și ea stă, cu inima spartă, lângă un colet pe care scrie mare FRAGIL. Trec prin botezul copilei unor prieteni, iar bunica îi pisează abia ascunzându-și frustrarea propriei maternități ratate: de ce nu faceți un copil? Pentru că nu am decât incerti-

Cristian Popa și Judith State într-un film de o sensibilitate copleșitoare

tudine și frică, răspunde rece Dana. Apoi, în pasajul feroviar din Giulești, unde fiecare făcuse de unul singur morții cu ochiul, cărțile se dau parțial pe față și teribila întrebare "de ce mai stai?", pusă după 10 ani de conviețuire, încheie povestea într-o tristețe mată, grea, strivindu-i pe cei doi odată cu îngustarea treptată a cadrului final.

Căci aici imaginile, multe din ele de adevărată poezie, de cele mai multe ori elegiacă, au parte de un cadru care are o viață a lui. În primele două segmente, care-i arată separat pe protagoniști, totul pare filmat cu telefonul, într-o vigneta de "live" de Facebook, imagini sociale, iar în segmentul final cadrul se lărgeste sau se strâmtează după emoția momentului. Munca din spatele camerei de filmat a lui Luchian Ciobanu merită un premiu doar al ei. Povestea ar trece ecranul chiar dacă ar fi un film mut.

Judith State este o revelație. Privirile ei abătute, suferința tot mai greu disimulată, speranța care-i fulgeră tot mai rar pe chip dau adâncime unui rol mai mult șoptit, cu excepția răbufnirii finale. Cristian Popa, debutant în cinema, compune un bărbat apăsător tot mai greu de secretul sexual pe care nici în ultima clipă nu reușește să-l pună pe masa tăcerii de gheață din cuplu. Alexandru Potocean joacă firesc un taximetrist care doar face pe durul, un suflet strivit și el, iar Șerban Pavlu confiscă scena întâlnirii celor doi bărbați, vulnerabilitatea unui om silit să își ascundă sinele real răzbatând din fiecare replică. Dorina Lazăr aduce în rolul bunicii ceva din vechea școală a comediei, iar cuplul vecinilor e ros și el de monștrii lui (privirile Alinei Berzunțeanu spun totul). Cu acest film noul cinema se întoarce spre durerile ascunse ale cotidianului. Am zice că era timpul.

Drama unei posibile iubiri transformate în delict: "Mo"

Mădălina Craiu (Vera) și Dana Rogoz (Mo) în fața unei propuneri indecente

Mai rar ai ocazia să vezi un film românesc atât de dens și plin de tensiune morală ca noua producție regizată de Radu Dragomir, numită după eroina sa: "Mo". În mai puțin de 80 de minute se derulează o dramă în care, dacă o privești atent, e greu să alegi pe cel bun și cel rău.

Aparent e o situație clasică de abuz sexual al unui profesor față de o studentă. Însă regizorul își ia timp să construiască atent personajele și prilejuește celor trei actori principali niște compoziții de neuitat.

O impune pe Dana Rogoz ca actriță autentică și îi oferă lui Răzvan Vasilescu un rol de antologie, iar Mădălina Craiu e fermecătoare în multe momente.

Mo, rebelă, suflet de punker, și Vera, prietena cu iz de inger păzitor, sunt prinse copiind la un examen de care depind bursa Verei și liniștea mamei lui Mo. Încercând să-și recupereze telefonul confiscat, Mo ajunge alături de Vera în bărlogul profesorului, holtei bătrân,

adolescent întârziat, care-și inecă singurătatea în miile de CD-uri și DVD-uri din bibliotecă și marșează pe o seducție old-school, de o blândă aroganță. Dar ceva se întâmplă: Mo și acest om în fond chinuit se descoperă ca două suflete înrudite în revolta lor interioară și gustul muzical, iar Vera se pierde încet-încet în decor.

Va interveni când Mo este pur și simplu violată și ceea ce putea deveni o improbabilă iubire devine un delict. Și totuși, în cea mai uluitoare scenă, victima nu folosește ocazia răzbunării. Îl iartă oare?

Filmul coboară pe nesimțite din disimulările diurne în dezvăluirea nocturnă a caracterelor dincolo de orice fațadă, iar jocul lui Vasilescu e de un rafinament cum rar am văzut în filmul românesc recent.

Nu ai cum să dai cu piatra în acest personaj atât de nuanțat, poți înțelege frustrarea lui și te duce gândul la un cântec al Clădiei Șerdan: "De-ai fi venit o clipă mai devreme...". Sau 20 de ani. În fața veșnicei singurătăți, tot o clipă sunt.

Spectacolul aniversar "Ana Holdiș Pop - 40 de ani de cântec" aduce pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor în 3 noiembrie 2019 artiști care de-a lungul vieții și-au adus aportul la tot ceea ce înseamnă conservarea și promovarea valorilor tradiționale românești. Întregul spectacol va fi filmat și difuzat ulterior în cadrul emisiunii Zone folclorice la Informația TV.

INTERVIU

Ana Holdiș-Pop, povestea unei voci din Zona Codrului

"Pe plan muzical nu mi-am propus să realizez tot ceea ce am reușit să fac. Însă, iată că lucrurile se așezau în așa fel încât parcă alunecam pe un izvor nesecat din care izvorau acele frumoase cântece populare cărora mă bucur că am reușit să le dau viață. Le-am adus în fața publicului iubitor de folclor. Nu am vrut să mă îmbogățesc prin muzică, ci mi-am dorit să transmit celor ce vin dragostea pentru pământ românesc, pentru părinți, bunici, pentru Codru..."

Duminica viitoare, în a treia zi a lunii noiembrie, Casa de Cultură a Sindicatelor Satu Mare va găzdui un minunat spectacol aniversar Ana Holdiș Pop - 40 de ani de carieră. Se împlinesc, mai exact, 42 de ani de când binecunoscuta interpretă a cântecului popular românesc, Ana Holdiș Pop, cântă și ne încântă pe noi toți, iubitorii muzicii populare. Vă invităm ca în pragul acestei sărbători care o are în centrul atenției pe cea care și-a dedicat ani din viață pentru a culege folclor și a le dăruia oamenilor nestemate ale cântecului popular, înainte de a asculta albumul muzical care va fi lansat cu prilejul spectacolului din 3 noiembrie 2019, înainte de lansarea cărții "Ana Holdiș Pop - O viață de cânt și dor", să citiți interviul pe ni l-a acordat.

- Unde începe povestea, doamna Ana Holdiș Pop?

- Acasă, chiar acasă, în familia mea, lângă părinții mei... Plăcerea de a cânta am moștenit-o de la tatăl meu, care era neîntrecut la cântat și la jucat, era staroste la toate nunțile și petrecerile din sat, din Micula. Tatăl meu era mândru de mine și mă iubea foarte mult, dorindu-și să ajung artistă, să îi duc numele mai departe. Am crescut într-o familie de oameni buni și privind în urmă mărturisesc că am avut o copilărie ca în povești. Crescând cu muzica populară în casă, în primii ani de școală îmi amintesc cum fugeam acasă la terminarea orelor să prind emisiunea de la radio care se numea "Muzică populară și interpretul popular".

- Am putea vorbi încă de la vremea aceea despre modele pe care le-ați avut în viață? Mă refer la cântecul popular, interpretare etc.

- Era perioada cu nume mari ale folclorului românesc. Îmi amintesc de Titiana Mihali, Frații Petreș, Viorel Costin, Lucrăția Ciobanu, Mariana Drăghicescu, Achim Nica. Sunt doar câteva din numele grele ale muzicii populare românești care și-au pus amprenta asupra ceea ce aveam eu să devin.

- Când ați început pregătirea muzicală?

- În anul 1973, în cadrul școlii Populare de Artă din Satu Mare. Îmi amintesc că s-a înființat atunci în cadrul școlii un taraf tradițional maramureșean în cadrul căreia eu eram solista, Ioan Cubaș era ceterașul, Nelu Rusneac cânta la zongoră, iar Vasile Roșca la dobă. În această formulă, la 23 ianuarie 1977, ne-am prezentat la faza zonală a Festivalului Cântarea României, fază la care am obținut mențiune. A fost prima mea prestație muzicală în fața unui juriu. În același an am ajuns la liceul în Satu Mare și am susținut examenul la Școala Populară de

Arte, devenind elevă în clasa de canto a doamnei profesoare Claudia Popdan.

- Ne apropiem de primul contact cu zona de codru...

- Am învățat pentru producția de final de an două cântece din Codru din Culegerea de folclor "Auzit-am din bătrâni" a profesorului Petre Vacarciuc, "Taie maică tăietăi" și "Unde-ai fost bădiță-aseară". Și odată cu interpretarea lor, profesorul Sorin Berindei, care era director al Clubului Tineretului și coordonator al Ansamblului folcloric Doina Someșului, m-a invitat să fac parte din ansamblu. Și am intrat atunci într-o minunată familie.

- La doar câțiva ani distanță, obțineți premiul I pe linie la toate fazele Festivalului Cântarea României.

- Cred că premiul I la Cântarea României a reprezentat rampa mea de lansare. Au urmat înregistrările la Radio București. Înregistrările au fost urmate la

câteva luni de filmări pentru emisiunea "Joia Tineretului".

- Ați trecut prin foarte multe filtre până să ajungeți departe, dacă pot să spun așa. Când ați avut cele mai mari emoții, vă amintiți?

- Examenul vieții mele, cum s-ar putea spune, a fost primul meu spectacol pe scena din Micula. Referitor la filtre, când un juriu de specialitate dă verdictul și acesta e unul favorabil, ai parte de acel imbold de a face mai mult, de a face și mai bine. Consider că toate etapele de evaluare prin care am trecut de-a lungul vieții au avut rostul lor, și nu un rost mic, ci unul mare. Faptul că am reușit să am o performanță notabilă într-un spectacol, într-un concurs, m-a determinat să slefuiesc talentul ce mi-a fost dat, să îmi îmbunătățesc calitățile.

- A existat și o perioadă de pauză în cariera artistică.

- Mi-am întemeiat o familie, pe care nu am dorit să o neglijez. Nimic nu este mai important pe lumea aceasta ca familia. În familia mea am găsit echilibrul și liniștea de care avem fiecare din noi atât de mare nevoie. Bazele acestei gândiri, acestei trăiri, le am chiar de acasă, de pe vremea când eram eu la rândul meu copil. Pentru mine familia a fost dintotdeauna pe primul loc și am așezat-o pe piedestalul pe care a meritat să fie. Tocmai de aceea, cu mâna pe inimă pot spune că sunt cea mai fericită soție, cea mai fericită mamă și bunică.

- Când începe colaborarea cu profesorul Dumitru Iederan?

- L-am reîntâlnit pe domnul profesor Dumitru Iederan în 1987, la marele spectacol de 23 August. În octombrie 1987 am urcat în trenul ce mergea din Satu Mare la Carei și a fost cursa vieții mele. Gândurile nu îmi dădeau pace. Eram parcă prinsă undeva și nu știam încotro să o apuc. Fac bine? Fac rău? Am o familie, o neglijez? O mulțime de trăiri in-

tense. Îi mulțumesc încă o dată profesorului Dumitru Iederan pentru că m-a îndrumat pe cărarea muzicii populare autentice. M-a pregătit și în 27 noiembrie 1987 eram în fața comisiei de la Radio București, secțiunea Folclor. șapte cântece populare au fost aprobate de comisie din cele 13 prezentate. Melodiile au intrat în Fonoteca de Aur a Radiodifuziunii Române.

- Intrăm mai apoi pe tărâmul materialelor discografice.

- Primul meu disc LP din vinyl, "Dorul meu pe unde trece" datează din 1992 și a fost realizat cu un solist consacrat, Ioan Bocșa, o mare valoare a cântecului popular românesc. Al doilea disc LP și casetă audio ia naștere în 1995, "Dor mi-i de codrenii mei" și e realizat cu acompaniamentul tarafurilor reunite Iedera și Iedera Juniori. În 1997 am lansat CD-ul "La fântână, la izvor". Un an mai târziu am lansat un CD de colinde realizat cu fiecele mele, "Noi ducem colinda-n casă". Următorul CD l-am lansat în anul 2000, "Duce-m-aș ca luna-n nor".

- Din 2000 încoace asistăm la o nouă colaborare și povestea începe tot la Carei.

- Din 2001 am început colaborarea cu Taraful tradițional Ceatara Carei, mai apoi și cu ansamblul înființat de Adrian Pașca, și pot să spun că sunt iată 18 ani de când cântăm împreună, suntem aplaudați și iubiți, ceea ce mă bucură foarte mult deoarece nimic nu e mai frumos decât să fii aplaudat la scenă deschisă, oamenii să cânte cu tine și să se bucure de tot ceea ce le oferi ca artist.

- Pe cărarea cântecului popular ați rămas toți anii aceștia aceeași interpretă ce nu s-a abătut nici pentru o clipă de la tot ceea ce înseamnă autentic.

- Pe plan muzical nu mi-am propus să realizez tot ceea ce am reușit să fac. Însă, iată că lucrurile se așezau în așa fel încât parcă alunecam pe un izvor nesecat din care izvorau acele frumoase cântece populare cărora mă bucur că am reușit să le dau viață. Le-am adus în fața publicului iubitor de folclor. Nu am vrut să mă îmbogățesc prin muzică, ci mi-am dorit să transmit celor ce vin dragostea pentru pământ românesc, pentru părinți, bunici, pentru Codru.

Spectacolul aniversar "Ana Holdiș Pop - 40 de ani de cântec" aduce pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor în 3 noiembrie 2019 artiști care de-a lungul vieții și-au adus aportul la tot ceea ce înseamnă conservarea și promovarea valorilor tradiționale românești. Vor evolua în fața publicului Sava Negrean Brudașcu, Petrică Mureșan, Nicolae Mureșan, Anghelina Timiș Lung, Radu Ciordaș, Mariana Stănescu, Andrei și Ștefan Petreș, Rafila Bărbos, Vasile Coca, Hermina Marc Iluți, Maria Tripon, Maria Petca Popțean, Mihai Păpăriga, Georgiana Marina, Laura Bakk, Aniela Tegzeș, Vlad Jurchiș, Florin Borobei, Ansamblul folcloric al Județului "Doruri sătmărene", Ansamblul folcloric "Tradiții maramureșene", Ansamblul folcloric "Ceatara" din Carei. Acompaniamentul este asigurat de renumita Orchestra "Rapsodia Bihoreană", dirijor Liviu Buțiu.

Întregul spectacol va fi filmat și difuzat ulterior în cadrul emisiunii Zone folclorice la Informația TV.

A consemnat Ioana Vladimirescu

PERSONALITĂȚI

Condeii portăreț al lui Petrache Poenaru

În istoria invenției universale, Petrache Poenaru este cunoscut și în calitate de creator al primului toc cu pompiță, cunoscut în acel timp sub denumirea de "stilograf". La numai 28 de ani, Petrache Poenaru brevetează primul toc rezervor din lume, mai întâi la Viena, apoi la Paris în 1827 (pe când era stu-

dent), cu titlul "Condeii portăreț fără sfârșit, alimentându-se însuși cu cerneală" și devine astfel deținătorul primului brevet de invenție obținut de un român.

Brevetul de invenție arată nu numai spiritul inventiv al studentului român, dar și originalitatea concepției, pe cât de simplă pe atât de practică. Invenția lui Petrache Poenaru a revoluționat domeniul instrumentelor de scris, contribuind astfel la crearea unui obiect utilizat și astăzi de miliarde de oameni. Tocul cu rezervor de cerneală "Poenaru", precursorul stiloului modern, elimină zgărieturile de pe hârtie și scurgerile nedorite de cerneală și propunea soluții pentru îmbunătățirea părților componente, astfel încât să asigure un flux constant al cernelei și posibilitatea înlocuirii unor piese.

Sistemul său de a împinge cerneala spre vârful în care era montată penița, prin ușoara apăsare a țevii, care este marea inovație în această direcție, va duce mai târziu la inventarea pistonului. Fabricarea stiloului inventat de Poenaru și punerea lui în comerț ar fi scurtat mult timpul până la realizarea pistonului. Poenaru însă n-a reușit sau nu a fost suficient de insistent în valorificarea invenției sale.

Mai târziu, Lewis Edson Waterman a preluat ideea românului transformând-o într-un stilou ce se poate umple prin intermediul peniței, în 1884, producând un flux mai sigur de cerneală.

Acum 5.000 de ani, primele stilouri erau din stuf și papură

Primele stilouri au fost folosite în Egiptul Antic (3000 și 2800 î.Hr) la scrierea manuscriselor și erau confecționate din stuf sau papură. Erau prevăzute cu o gaură tubulară centrală, ce puteau absorbi o coloană îngustă de lichid colorat, pe care îl eliberau lent în momentul în care erau înclinate sub un anumit unghi.

Aceste instrumente au fost prezente și în Evul Mediu, iar din secolul al VII-lea au fost înlocuite de pene de pasăre, conform scrierilor Sfântului Isidor din Sevilla.

Cercetătorii au descoperit că și manuscrisele de la Marea Moartă au fost scrise tot cu pene înmuiate în cerneală, dar și Constituția Statelor Unite.

Pregătirea unei pene pentru a deveni instrument de scris dura destul de mult, fiind degresată temeinic și uscată în repetate rânduri.

Săpăturile arheologice au scos la iveală, în ruinele orașului Pompei, prezența penițelor de cupru, ceea ce înseamnă că acestea erau folosite încă din secolul I d. Hr.

Vlad M.

220 de ani de la nașterea lui Petrache Poenaru, inventatorul stiloului

A fost un strălucit pedagog, ctitor al școlii românești, luptător pentru dreptate socială și națională

Petrache Poenaru s-a născut la 10 ianuarie 1799 în satul Bencești, comuna Bălcești, județul Vâlcea, la moșia unchiului său după mamă, Iordache Otetelișanu, și moare la 2 octombrie 1875, la București.

Neamul Poenaru își are originea în județul Dolj. Petrache este fiul vistiernicului Constantin Poenaru și al vistiernicelei Manda (Smaranda), sora marelui vornic Iordache și al marelui agă Grigore Otetelișanu.

Primele cunoștințe de carte le dobândește la vârsta de 5 ani, în satul Brădești, unde locuia o rudă a Poenarilor, de la dascălul grec C. Vadalah. Își continuă studiile, la 10 ani, în casa lui Iordache Otetelișanu. Din 1811 urmează școlile Obedeau din Craiova, Sf. Sava și Academia Grecească de la Schitu Măgureanu - București. În anul 1818 intră "scriitor", în cancelaria Episcopiei Râmnicului pe lângă grămaticul Nicolae, devenit episcop și apoi mitropolit - Nifon. În anul 1819 episcopul Râmnicului îl trimite la București, la mitropolitul Dionisie Lupu, îndrumătorul școlii lui Gheorghe Lazăr. După plecarea lui Eufrosin Poteca la studii în Italia (1820) Petrache Poenaru predă limba greacă la Mitropolie, până în anul 1821.

Secretar al lui Tudor Vladimirescu

În 1821 participă la revoluția condusă de Tudor Vladimirescu, îndeplinind misiunea de secretar al acestuia - "grămatic". În legătură cu intrarea lui Petrache Poenaru în rândul pandurilor, scriitorul Alexandru Odobescu menționează: "Petrache Poenaru mintosul și pacinicul tânăr își strânse binișor cărțile în ladă, dezbracă giubeaua și descalfă papucii descălești și cu minteanul oltenesc pe umeri calcă pragul odăii din mănăstirea Cotroceni, de unde Tudor domina Bucureștii cu privirea și cu armele sale".

Petrache Poenaru "fusesse la 1821 - după cum afirma Nicolae Iorga - redactorul scrisorilor lui Tudor Vladimirescu, în acele luni de zile cât acesta fu Domnul Țăranilor". Tudor Vladimirescu îi increditează o misiune diplomatică, trimițându-l la Liubliana. În drum spre locul stabilit, la Sibiu, află despre sfârșitul tragic al Domnului neincoronat. Petrache Poenaru rămâne în Transilvania până în anul 1824, an în care își continuă studiile la Viena.

În anul 1826 intră la "Școala de aplicațiuni a inginerilor geografi", condusă de Ludovic Puissant. Petrache Poenaru devine membru al Academiei de Științe de la care, în 1828, obține certificatul "pentru studiile și lucrările ce le făcuse în Franța". Tot în 1827 își brevetează stiloul cunoscut sub numele "stilograf", "condeii portăreț fără sfârșit". Continuându-și studiile, în 1831 îl găsim în Anglia unde cercetează industria.

Numit eforul școlilor, în ianuarie 1832

După aproape zece ani petrecuți la studii în străinătate, Petrache Poenaru se reîntoarce în țară, în ianuarie 1832. Petrache Poenaru este numit eforul școlilor. Redactează regulamentul instrucțiunii publice. În același timp, este profesor de fizică și matematică, inspector și director al Colegiului Sf. Sava. Între anii 1833 și 1847 este director general al școlilor din Țara Românească. Pentru

Petrache Poenaru (1799 - 1875)

strădania sa neobosită, Petrache Poenaru este recompensat cu titlurile: mare comis - 1834, mare clucer - 1841, agă - 1851. Petrache Poenaru face parte din Obșteasca Adunare din 1841. Alexandru Ioan Cuza îl numește în Consiliul de Stat.

Petrache Poenaru este un neobosit animator cultural. În 1831 contribuie la înființarea Societății Filarmonice. În 1845 face parte din Asociația literară.

În 1861 devine membru de onoare al Societății "Astra". Este vicepreședinte și președinte (în anul 1876) al Societății pentru învățătura poporului român. În anul 1870 devine membru al Societății Academice Române, pregătind discursul de recepție, "Gheorghe Lazăr și școala română" (pe care îl citește Alexandru Odobescu, pentru că Petrache Poenaru era bolnav). Îndeplinește mai multe responsabilități pe linie de stat: director în Postelnicie (Ministerul de Externe, între 1850 și 1855), membru în Comisia documentelor (1857), membru în Comisia de stat (1864). A publicat primul curs de geometrie (1837 - Tip. Ion Eliade Rădulescu). Traduce și primul curs de algebră (1841 - Tip. Colegiului Sf. Sava): "Elemente de algebră Appeltauer, tradusă din latinește cu oarecare modificări de Petrache Poenaru". Cu Aaron Florian și G. Hill tipărește primul dicționar francezomân în două volume (1860): "Vocabular franțezo-românesc", a pus "o piatră importantă la temelie tehnicii și ingineriei românești". Împreună cu Dimitrie Povlid pune bazele unui "cod unic pentru Țara Românească, servind la măsurarea porumbului din coșarele de rezervă (pentru timpuri de secetă)".

Petrache Poenaru are preocupări deosebite pe linie culturală. Colaborează la Curierul Românesc, Muzeul Național, Gazeta Teatrului Național, România, Foaiete pentru minte, inimă și literatură, Vestitorul românesc, Trompeta Carpaților. Scoate foaia Învățământul satului.

Petrache Poenaru se dedică și activității literare. Publică proză de factură didactică: Bogăția muncitorului sau Tainele lui Moș Stan. Reșin, de asemenea,

atenția articolele: Datoriile preotului (1844), Despre școlile normale (1846), Lenevirea (1848), Câteva notițe bibliografice despre Gheorghe Lazăr (1848), Rapoarte despre școlile normale din Giurgiu, Târgoviște și Vâlcea (1847).

Alături de Gheorghe Lazăr și Ion Eliade Rădulescu, Petrache Poenaru contribuie la dezvoltarea științei și culturii române din prima jumătate a secolului al XIX-lea. El "rămâne în istoria culturii românești prin faptele sale", prin opera ce a dăruit-o posterității.

Lucrări de referință: Volume: Elemente de geometrie după Legendre, traducere și preluare de Petrache Poenaru, București, 1837; Vocabular franțezo-românesc (în colaborare cu G. Hill și Florian Aaron), tom. I și II, București, 1840-1841; Învățătura pentru prăsierea duzilor și creșterea gândacilor de mătase, adunate și întocmite pe clima Țării Românești, 1849; Georgiu Lazăr și școala românească, București, 1871.

Articole, cuvântări: Cuvântare la examenul public din 28 august 1832, în: Curierul Românesc, IV, Nr. 61; Cuvântare de Anul Nou, la Palatul Domnesc, 1840, ian., 1, în: Cantor de avis și comers, IV, nr. 38, 1840; Învățătura pentru lucrarea pământului, în: Învățătorul satului, 1, nr. 1, 1843; Despre sădirea copacilor, în: Învățătorul satului, 1, nr. 2, 1843; Sădirea de pomaturi, în: Învățătorul satului, nr. 11, 1844; Mijloc de a cunoaște sămânța care este bună, în: Învățătorul satului, nr. 13, 1844; Datoriile preotului, în: Învățătorul satului, nr. 16, 1844; Agricultură, în: Învățătorul satului, nr. 16, 1844; Semne ce se pot lua din atmosferă pentru schimbarea vremii, în: Învățătorul satului, nr. 17, 1844; Bogăția muncitorului sau Tainele lui Moș Stan, în: Învățătorul satului, III, nr. 2, 1845; Despre școlile normale, în: Învățătorul satului, IV, nr. 4, 1846; Rapoarte despre școlile normale din Giurgiu, Târgoviște și Vâlcea, în: Învățătorul satului, IV, nr. 10, 1847; Câteva notițe bibliografice despre Gheorghe Lazăr, în: Foaiete pentru minte, inimă și literatură, 1857; Georgiu

Lazăr și Școala Română, în: Analele Academiei Române, seria I, tom. IV, București, 1872.

Bibliografie critică: C.B., La P. Poenaru, în: Foaiete pentru minte, inimă și literatură, 1843; Sion, G., Discurs la înmormântarea lui Petrache Poenaru, în: Alegătorul liber, București, nr. 102, 6 nov., 1875; Odobescu Alexandru, Petrache Poenaru, Cuvântare asupra vieții și activității sale, Tip. Gobl., București, 1889; Răspuns la discursul lui P. Poenaru, făcut de Papiilian și publicat în Analele Academiei, seria I, tom. IV, 1872; Iorga Nicolae, Petrache Poenaru, în: Analele Academiei Române. Memoriile secțiunii literare, XXVIII, 1905-1906; Năsturel P.V., Corespondență între Petrache Poenaru și unchiul său George (Iordache) și Gr. Otetelișanu, în: Convorbiri literare, XLVIII, nr. 2, 3, 4, 7-8, 1914; Duică Bogdan C., Petrache Poenaru, Eliade Rădulescu, George Lazăr, în: Cultura Națională, 1924; Filitti I. C., Scrisori inedite ale lui Petrache Poenaru, în: Arhivele Olteniei, Craiova, nr. 77-78, 1934; Predescu Lucian, Enciclopedia "Cugețarea", București, 1940; Romanescu Marcel, Petrache Poenaru și neamurile sale, București, 1944; Potra G., Petrache Poenaru, epoca, studiile în străinătate (conferință la Institutul de istorie, 1948); Potra G., Un militant pentru progresul școlii românești, în: Gazeta învățământului, nr. 415, din 22 martie 1957; Dinu C., Petrache Poenaru, ca pedagog, în: Din istoria pedagogiei românești, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, București, 1957; Potra G., Petrache Poenaru, ctitor al învățământului pedagogic și luptător progresist, conferință - 22 noiembrie 1957, Societatea de științe istorice și filologice; Potra G., O comemorare, în: Industria ușoară, V, nr. 2, februarie 1958; Potra G., Petrache Poenaru, ctitor al învățământului în țara noastră, Editura Științifică, 1963; Dumitrașcu Gh., Petrache Poenaru - pedagog și iluminist român, unul dintre organizatorii învățământului național, în: Orizont, Râmnicu-Vâlcea, 10 ianuarie 1969; Albu T., Un ctitor de prestigiu al școlii românești. Petrache Poenaru, în: Orizont, Râmnicu-Vâlcea, 22 mai 1937; Albu T., 175 de ani de la nașterea lui Petrache Poenaru, strălucit ctitor al învățământului românesc, în: Orizont, Râmnicu-Vâlcea, 10 ianuarie 1974; Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900, Editura Academiei, 1979; Petria Petre, Petrache Poenaru, Contribuții bibliografice, în: Studii vâlcene, IV, Râmnicu-Vâlcea, 1980; Marinou Costea, Petrache Poenaru, în: Drumuri pe Olt, Editura Eminescu, 1983; Obretin Ion, Din contribuția lui Petrache Poenaru la înființarea și dezvoltarea învățământului tehnic din Țara Românească, în: Studii vâlcene, VII, Râmnicu-Vâlcea, 1985; Petria Petre, Petrache Poenaru, un fiu al Vâlcii, cercetător al trecutului Buzăului, în: Spiritualitate și istorie, Întorsura Carpaților, Buzău, vol. II, 1983; Pușcaru, Ion și Basca Octavian, Oameni, idei, fapte din istoria matematicii, Editura Economică, 1996; Petria Petre, Vâlcea, Oameni de știință, cultură și artă, Editura Conphys, Râmnicu-Vâlcea, 1996; Petria Petre, Petrache Poenaru, în: Jurnalul de Vâlcea, 15-21 ianuarie 1996.

Mircea Pirlea,

Biblioteca Județeană Satu Mare

Bibliografie:

• ***** - Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească, Volumul III, P-Z, Editura Geneze, București, 2001

“Omul nehibzuit caută fericirea în depărtare. Cel înțelept o caută sub picioarele lui”.
(James Oppenheim)

FILA DE PSIHLOGIE

Poziția picioarelor trădează gradul tău de relaxare

Interminabile sau scurte, în X sau crăcănate, picioarele sunt singurele părți ale corpului imposibil de transformat. Pot deveni mai musculoase ori mai grășune, se pot subția, dar își vor păstra mereu forma inițială. Dacă nu ne plac, avem posibilitatea să le ascundem, iar dacă reprezintă un avantaj major, atunci e de dorit să le punem în evidență.

Picioarele reprezintă un fel de vedere panoramică, incluzând atât degetele, cât și labele picioarelor, gleznele, pulpele, genunchii și coapsele. Toate aceste părți anatomice au un cuvânt de spus în ce privește seducția. Curba picioarelor se referă la profilul rotunjit al picioarelor, luate ca întreg. Un criteriu de frumusețe este reprezentat și de raportul proporțional dintre pulpe și coapse, ținând cont de faptul că picioarele interminabile ale femeilor înalte exercită o atracție erotică nemăsurată. Nici măcar nu ne putem închipui un manechin care să aibă prea mare succes la înălțimea de 1,60 m, chiar dacă are măsuri perfecte.

Pentru unii bărbați, picioarele frumoase sunt cel puțin tot la fel de seducătoare ca niște săni tari ori siliconați, întrucât scara picioarelor duce direct în paradis, fără nicio escală. Când admirați picioarele unei femei, fiți întotdeauna atenți la felul în care vibrează. Unele femei pășesc cu atâta hotărâre, încât le vibrează pulpele. Acest comportament este dovada unui caracter autoritar și prea puțin înclinat spre fantezie. Dacă ne uităm și din partea cealaltă, este cazul să știm că și femeile sunt sensibile la frumusețea picioarelor bărbaților. Coapsele musculoase și pulpele fotbaliștilor au făcut deja destule victime.

Unghiul făcut de picioare cu pământul

Atunci când o persoană este așezată, unghiul pe care picioarele sale îl fac cu pământul permite o evaluare imediată a gradului său de disponibilitate.

În unghi ascuțit, degetele, tălpile și călcăiele, ținute ridicate, sunt plasate sub scaun. Poziția respectivă este sinonimă cu aceea care duce la ridicarea în picioare sau la țâșnirea bruscă de pe scaun. Individul care o adoptă nu este disponibil din punct de vedere mental.

Unghiul obtuz este o poziție de destindere. Picioarele sunt plasate în fața scaunului, într-un unghi care ajunge de multe ori la peste 45°. Unghiul drept, cu piciorul îndoit în echer sau cu tălpile sprijinite pe pământ, indică o disponibilitate în anumite condiții. Aceste observații sunt elementare, însă foarte puțini oameni le acordă atenție și își pierd de multe ori vremea încercând să convingă inter-

locutori indisponibili care nu îndrăznesc să-și declare deschis indisponibilitatea.

Picior peste picior

Pe planul gesturilor predictive, încrucișarea picioarelor este un adevărat barometru al fluctuațiilor minții. Dacă vă aflați într-o situație conflictuală, puteți constata că aveți tendința să reproduceți încrucișări repulsive, pentru a vă apăra. Orice individ este psihosensibil la atmosfera care domnește în bula lui socială. Emisfera dreaptă a creierului său filtrează continuu informațiile provenite din exterior, măsurând gradul de agresivitate posibilă a cărei țintă crede că este, iar aceasta se întâmplă fără știrea conștiinței treze. Încrucișarea involuntară a picioarelor este un refren barometric ideal pentru a evalua până la ce punct individul își menține echilibrul afectiv ori se simte obligat să-și controleze emoțiile.

Picioarele polarizate

Poziția picior peste picior poate dezvălui și gradul de flexibilitate al unui grup de persoane în cursul unui stagiou. Dacă sunteți preparator și întâlniți o porție prea mare de încrucișări de respingere în sânul unui grup, mesajul pe care îl transmiteți nu va putea răzbate și ambianța se va deteriora de la sine, oricare ar fi semnalele pozitive pe care le-ați putea înregistra aprioric. Și la sfârșitul zilei veți pleca epuizat și nemulțumit de rezultat.

Din clipa în care ne aflăm în prezența altei persoane, cu toții funcționăm ca niște magneți de polarități contrare sau identice (atractive sau de respingere). Orice relație interpersonală antrenează, animalic, o atracție sau o repulsie instinctivă. Aceasta poate fi indusă de o nimica toată: o trăsătură fizică pe care nu o agreăm, absența zâmbetului sau ștergerea sa brutală de pe față, un parfum sau o aromă care ne irită, dinții puțin cam înnegriți de nicotină sau o pată pe sacoul interlocutorului etc. Gradul de atracție sau de repulsie își găsește imediat traducerea la nivel corporal, mai ales prin intermediul poziției picior peste picior. Această alternanță este un barometru fiabil al atmosferei care domnește între doi indivizi în cursul discuției.

Sindromul țapului ispășitor

Poziția picior peste picior în echer este atitudinea generică a indivizilor care nu se simt în largul lor în dezbateri față în față. Ar putea fi caracterizați de următorul refren: “Vreau, cum să nu, dar... nu pot. Ba da, ba nu!” Poziția piciorului ținut în echer este o secvență gestuală clasică de apărare și tipic masculină, deși chiar și femeile încep să o reproducă. Ea mărește teritoriul corporal

al bărbatului așezat și, într-un fel, îi servește de barieră defensivă mărită. În fața unei persoane care deține autoritatea sau o influență prea mare, cu toții simțim impresia ciudată că ni s-a micșorat teritoriul. În fața judecății publicului apare aceeași impresie de “punere sub acuzare”. Astfel de situații duc aproape întotdeauna la apariția posturii picioarelor încrucișate în echer. În plus, încrucișarea degetelor pe unul dintre genunchi întărește în același timp sentimentul de nesiguranță și izolează teritoriul apărut.

Poziția Boa

Iată un refren postural invariabil: piciorul înfășurat ca un șarpe boa.

Piciorul înfășurat ca un șarpe boa traduce destul de precis gradul de gelozie al celei care îl reproduce în poziție așezat. În această poziție, un picior se agață de celălalt ca o iederă sau ca o liană. Atitudinea este tipic feminină și aproape imposibil de reprodus de către un bărbat, afară doar de cazul în care are picioare foarte lungi și destul de subțiri.

Piciorul făcut prizonier este posedat de celălalt. Postura prefigurează o preluare simbolică a puterii sau trădează un temperament gelos, dublat de o frustrare virtuală sau reală.

Piciorul drept pe post de boa trădează o femeie directivă, care își sublimează gelozia exercitându-și puterea asupra anturajului. O femeie autoritară, un lider cu mână de fier, pe care nu e bine s-o superi pe timp de furtună.

Piciorul stâng pe post de boa trădează o femeie fuzională. Piciorul făcut prizonier este posedat de celălalt. Postura prefigurează o posesie simbolică, de tip amoros.

Sursa: “Dicționar ilustrat al gesturilor”, (2013)

Opt tipuri de parteneri problematici în relații

Majoritatea cuplurilor care apelează la consiliere se plâng de o comunicare slabă - de multe ori acest fapt pare să fie tot ce îi îngrijorează. Promovarea unei comunicări clare a fost mult timp unul dintre obiectivele celor mai mulți terapeuți de cuplu și familie (Gottman, 2015; Guerney, 1977; Haley, 1991; Satir, 1988; Watzlawick, Beavin și Jackson, 1967). Din cercetările care au avut ca principal subiect relațiile, se disting opt stiluri de comunicare diferite care adesea generează conflicte relaționale.

1. Pasiv-agresivul

Acest partener își păstrează gândurile și sentimentele în interior, ripostând ulterior într-o manieră pasivă și distructivă. De cele mai multe ori, pasiv-agresivul nu este conștient de sentimentele și comportamentul personal. De exemplu, Talida voia să rezerve bilete la un film pe care Mihai nu voia să-l vadă. În loc să-și exprime preferința față de Talida, el a amânat, iar cuplul a ratat filmul. Deși Talida s-a înfuriat pe Mihai, acesta, în loc să-și asume responsabilitatea pentru comportamentul său, s-a

ofensat pe reacția soției sale și a refuzat să se explice.

2. Istericul

Acest partener poate avea motive să fie furios, dar modalitatea de comunicare este atât de ofensivă încât este dificil să rămâi concentrat asupra conținutului mesajului. Deoarece Sorin a crescut într-o familie de oameni care țipau foarte des, ori de câte ori va percepe un sentiment de nedreptate el va țipa mai degrabă decât să lămurească problema. Soția sa, Julia, consideră că stilul soțului său este intimidant și jignitor. Ca răspuns, se retrage... până la un moment dat când se hotărăște să-l părăsească.

3. Histrionicul

Acest tip de partener supradramatizează cea mai mare parte a ceea ce este comunicat și, în timp, accentul interacțiunii se îndreaptă în cele din urmă către drama creată și nu spre conținut. În mod special, partenerul corespunzător trebuie apoi să se concentreze pe calmarea partenerului histrionic în loc să rezolve problema. Lisa a fost sufletul petrecerilor: a fost atractivă atât în rochie, cât și în expresiile-i seducătoare. Majoritatea oamenilor au plă-

cut-o și au adorat să fie alături de ea. Era “de gașcă”, cum s-ar zice. Cu toate acestea, în căsătoria ei, a reușit să creeze un climat de potențial divorț. Această reacție l-a determinat pe soțul ei să raporteze chiar și cea mai mică situație care îl irita.

4. Plângăciosul

Acest tip de interlocutor joacă adesea în mod inconștient rolul victimei pentru a-și împiedica partenerul să se exprime complet. Sara plângea ori de câte ori partenerul ei își exprima nemulțumirea în relația lor. George a recunoscut că plânsul Sarei l-a făcut să se simtă prea vinovat când își provoca partenera, iar în final a reușit să găsească o altă parteneră care s-a dovedit a fi un bun ascultător.

5. Explozivul

Acest tip de partener reține sentimentele până când sunt gata să explodeze. Acest interlocutor ar putea crea furie pe o perioadă suficient de lungă pentru ca relația să fie ireparabilă. De exemplu, Cynthia s-a supărat că Mark a avut petreceri de poker la ei acasă și nu a făcut niciodată curățenie după aceea. De asemenea, a simțit că a fost tratată ca o servitoare în relația lor. Cynthia s-a referit o singură dată la ea

ca fiind “Cenușăreasa modernă”. În loc să exprime aceste sentimente, Cynthia a respectat în continuare cerințele lui Mark, până când a cerut un divorț. Mark a spus că se simte șocat, însă nici el nu acorda prea mare atenție nevoilor Cynthiai.

6. Conflictualul

Mesajele acestui partener pot fi atât de contradictorii și de întortocheate, încât este dificil să-ți dai seama ce anume îți dorește. Patricia era atât de ambiguă și indecisă între grija față de ceilalți și a-și satisface propriile nevoi, încât putea foarte rar să transmită un mesaj definitiv. Stilul ei a dus la frustrare atât a ei cât și a soțului. Olimpiu a susținut că va satisface nevoile soției sale dacă își va da seama care sunt.

7. Retrasul

Acest individ tinde să se distanțeze sau să se închidă precum o țestoasă, atunci când este provocat. Partenerii diferă în funcție de timpul cât stau retrași: unii pentru zile; alții, câteva luni. Acest partener este asemănător cu stilul celui ce poartă pică. Andreea a fost crescută de o mamă care o respingea luni întregi dacă nu-i respecta dorințele. Ca femeie căsătorită, Andreea a făcut la fel cu soțul ei Tom. Acesta

a raportat că distanțarea a fost atât de puternică, încât a fost înspăimântat de Andreea.

8. Anxiosul

În principiu, anxietatea stă la baza majorității stilurilor precedente, dar această categorie include indivizii excesiv de anxioși, care par să aibă un atac de anxietate atunci când sunt transmise mesaje provocatoare. Partenerul plin de anxietate te poate întrerupe în mijlocul frazei și chiar poate fugi din cameră; el sau ea poate schimba subiectul aproape instantaneu pentru a evita confruntarea. Ema a relatat că a crescut într-un mediu foarte anxios. “Părinții au fost atât de hiperprotectori încât abia mi s-a permis ieșirea din casă”, a spus ea. Aparent, părinții Emei evitau și conflictele și erau perfecționiști. În propria ei căsnicie, Emei îi era atât de frică de confruntare, în special cu soțul ei Vlad, încât simțea simptome fizice și făcea apel la un sedativ ori de câte ori îl percepea că este nemulțumit de ea.

Sursa:

<https://www.psychologytoday.com/intl/blog/magnetic-partners/201910/problematic-styles-communication-in-relationships>

Page realizată de Ioana Zaharia

O fetiță de 6 ani din Rusia, considerată cel mai frumos copil din lume

Alina Yakupova este o fetiță de 6 ani din Rusia și, în momentul de față, este considerată cea mai frumoasă copilă din lume. Alina Yakupova are un chip angelic și mulți dintre cei care o urmăresc pe conturile de socializare o alintă "îngeruș".

La șase ani, Alina Yakupova este model și a colaborat cu unele din cele mai mari case de modă încă de la vârsta de patru ani. La vârsta la care fetițele de vârsta ei își roagă părinții să le cumpere păpuși, Alina face ea cadouri scumpe mamei sale.

Alina Yakupova are părul blond ca miera, ochii albaștri și un zâmbet pe care orice revistă și-l dorește pe copertă.

"Sunt sigur că secretul succesului Alinei nu constă doar în frumusețea ei ireală, ci și în muncă și autodezvoltare, în pofida vârstei ei atât de fragede", a declarat pentru Daily Mail maganerul fetiței, Roman Kukhar.

Alina Yakupova nu este însă primul copil din Rusia care capătă titlul de cea mai frumoasă fată de lume. În urmă cu doi ani, Anastasia Knyazeva a cucerit planeta cu frumusețea ei, conform a1.ro. Copila a fost implicată, de asemenea, în mai multe campanii de modă și s-a făcut remarcată datorită trăsăturilor ei. Mulți o compară cu o păpușă de porțelan.

Lady Gaga a căzut de pe scenă

Lady Gaga a căzut de pe scenă în timpul concertului Enigma susținut joi seară în Las Vegas.

În timpul concertului, artista a chemat pe scenă un fan, iar acesta a încercat să o ridice pe Lady Gaga, impresionând publicul. Deși cei doi păreau că pot dansa, fanul s-a împiedicat și, fiind aproape de marginea scenei, a căzut în public.

Scena i-a șocat pe fani, existând și câteva secvențe filmate de aceștia. Din imagini se vede că Lady Gaga a căzut prima, iar apoi fanul, existând o posi-

bilitate destul de mare ca cei doi să se fi rănit în acest accident. Cu toate acestea, potrivit fanilor prezenți la eveniment, Lady Gaga și-a continuat show-ul, dansând și cântând ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. "Lady Gaga a căzut de pe scenă și apoi a continuat să danseze perfect coregrafia de la Bad Romance, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Nivelul de profesionalism... este prea mult!" Până acum reprezentanții artei nu au făcut declarații despre starea acesteia sau despre cea a fanului.

Loredana Groza a șocat fanii cu un decolteu uimitor

Loredana Groza arată din ce în ce mai bine! La aproape 50 de ani, vedeta pozează în ipostaze provocatoare, mai ales că are un corp tonifiat și forme voluptuoase. Zilele trecute surprindea fanii cu un decolteu generos, iar aceștia au reacționat imediat. Au avut comentarii pro și contra referitoare la această apariție.

Vedetei nu i-a păsat de reacția lor și s-a pozat alături de animalul său de companie preferat. Și această imagine a atras atenția. Vedeta stă pe un fotoliu, poartă un top negru, iar în partea de jos un dres negru, transparent. Chiar între picioarele ei este cățelușul pe care îl mângâie.

Primele reacții ale fanilor au fost de admirație pentru vedetă: „Wow, ești frumoasă foc! (...) Tu chiar întineresci pe zi ce trece! (...) Superbă sunteți, doamna Lori”

Alții au fost ceva mai duri cu cântăreața: „Ai luat-o pe urma Andei Adam. Ea mai are puțin și se pozează în costum Evei. (...) Puțin mai crăcănătă...”

Loredana Groza se încadrează în topul celor mai sexy artiste din România și o dovedește cu fiecare apariție a sa. Această metodă, a ținutelor provocatoare, pare să fie pentru a atrage atenția și a rămâne în showbizul românesc cât mai mult timp.

